

BAREM DREPT CIVIL. SUCCESIUNI 3.09.2015

Subiectul nr. 1 - 2 puncte

Traditional, reprezentarea succesorală implică prezenta a două tulpini, sub imperiul NCC fiind susținută în doctrină și opinia că reprezentarea ar putea opera chiar și dacă descendenții ar veni pe o singură tulpină. Enumerarea argumentelor: definiția legală a tulpinii, formulate de art. 968 alin. 2 C.civ.; implicația practică generată de situația în care descendenții de gradul II ar veni la moștenire în concurs cu sotul supraviețuitor: donațiile nescutite de raport făcute descendentului de gradul I urmand a fi raportate în caz de operare a reprezentării; inexistența unei asemenea obligații de raport dacă descendenții de gradul II ar veni la moștenirea defunctului în nume propriu; **(1 punct)**. Formularea unor considerații asupra aspectelor menționate, justetea/injustetea soluției **(1 punct)**

Subiectul nr. 2 - 1 punct

- mama, ascendent privilegiat, va culege $\frac{1}{4}$, respectiv 40.000 Euro **0,25 puncte**; moștenirea cuvenită colateralilor privilegiați ($\frac{3}{4}$, respectiv 120.000 Euro) va fi împărțită pe linii: pe linia maternă va culege moștenirea ($\frac{3}{8}$, respectiv 60.000 Euro) B și C, câte 30.000 EUR fiecare; pe linia paternă va culege moștenirea ($\frac{3}{8}$, respectiv 60.000 Euro) C și N prin reprezentarea lui F, câte 30.000 EUR fiecare **0,25 puncte**. C culege pe ambele linii, întrucât este soră bună cu defunctul și va lua în total 60.000 Euro; N culege doar pe linie paternă, prin reprezentarea lui F, cota sa fiind de $\frac{3}{16}$, respectiv 30.000 Euro; B culege doar pe linie maternă, cota sa fiind de $\frac{3}{16}$, respectiv 30.000 Euro - **0,5 puncte**

Subiectul nr. 3 - 2 puncte

A.a. Indiferent de categoriile de persoane cu care ar fi chemată la moștenire, legatarul universal nu este moștenitor sezinar; stăpanirea de fapt a moștenirii în concurs cu nerezervatarii se produce la momentul eliberării certificatului de moștenitor;

A.b. art. 1128 alin. 2 C.civ.

A.c. moștenitorii sezinari au sezina de drept, recunoașterea calității de moștenitor prin certificat de moștenitor sau hotărâre judecătorească fiind cerută nesezinarilor;

A.d. sezina privește și elementele de pasiv în pofida definiției legale de la 1125. Discuții dacă sezinarul trebuie sau nu mai întâi să accepte moștenirea.

B.a. pentru existența raportului datoriei nu se cere ca datoria succesorală să fie scadentă, fiind suficient dacă ea este lichidă și exigibilă;

B.b. art. 1158 alin. 3 C.civ.

B.c. nu este prealabilă partajului, ci o operațiune de partaj propriu zisă;

B.d. fiind o operațiune de partaj, raportul datoriei și urmarea regimului acestuia; termenul de prescripție este suspendat față de moștenitorul datornic din momentul deschiderii succesiunii, ceea ce ar explica posibilitatea de a cere raportul și după 3 ani de la deschiderea succesiunii.

Subiectul nr. 4 - 3 puncte

Moștenitorii lui D vor fi: A (sotie supraviețuitoare rezervatară), B (descendent rezervatar), C1 și C2 (descendenți rezervatari ce vin la moștenire prin reprezentarea tatălui lor), C) și F (legatar universal) - **0,25 puncte**

C nu indeplineste conditiile pentru a-si putea mosteni tatal, fiind nedemn; chiar dacă fapta savarsita este anterioara noului cod civil, iar mostenirea este deschisă sub imperiul codului actual, va fi retinuta nedemnitata lui C. **0,25 puncte**

E renunta la mostenire la 10.10.2013, fiind considerata straina de succesiune. Acceptarea succesiunii la 26.10.2013 nu mai poate produce efecte juridice, întrucât revocarea renuntarii, in conformitate cu dispozitiile art.1123 NCC nu poate interveni, intrucat a fost deja acceptata de alti succesori cu drepturi concurente. E nu va fi obligata la raport in contextul renuntarii la succesiune, intrucat nu exista o prevedere contrara in contractul de donatie, iar raportul nu il datoreaza decat succesorii obligati, iar nu tertii straini de succesiune. **0,5 puncte**

C1 nu va datora raportul, intrucat nu avea vocatie succesorală concretă la mostenirea lui D la momentul gratificării. **0,25 puncte**

Renuntarea este indivizibila, astfel ca A nu poate accepta pentru o parte a mostenirii legale si renunta in privinta celeilalte parti. Singura situatie in care legea recunoaste un drept de optiune distinct este aceea in care mostenitorul cumuleaza doua calitati, legala si testamentara. Acceptarea unei cote inferioare cotei de rezervă poate duce la concluzia că A nu ar uza de dreptul pe care îl are de a cere reducțiunea în ipoteza în care i-ar fi încălcată rezerva. **0,25 puncte**

Dat fiind ca au fost efectuate liberalitati, vom determina masa de calcul pentru stabilirea rezervei si a cotitatii disponibile: $Ab = 150.000$ Euro, $An = 150.000 - 60.000 = 90.000$ E, $Mc = 90.000 + 100.000 + 50.000 = 240.000$ E. - Valoarea donatiei efectuate lui E va fi cea de la momentul actului, cresterea de valoare a imobilului datorandu-se interventiei lui E, prin construirea casei, iar nu unor elemente obiective. Cota de rezerva a lui A este de $1/8$ (30.000 E), iar a descendentilor, B, C1 si C2 de $3/8$ (90.000 E). O rezerva globala de $1/2$ (120.000 E) si o cotitate disponibilă de $1/2$ (120.000 E). **0,5 puncte**

C1 si C2 venind la mostenire prin reprezentare vor culege cota de rezerva care i-ar fi revenit tatalui lor – impartirea realizandu-se pe tulpini in cadrul clasei I-, respectiv $3/16$ (45.000 E), individual, aplicand principiul impartirii pe capete in interiorul tulpinii, $3/32$ (22.500 E). **0,25 puncte**

Imputarea se va realiza incepand cu donatia cea mai veche, facuta lui C1, asupra cotitatii disponibile in care ramane un rest de 70.000 E. Ulterior, se imputa donatia lui E, tot asupra cotitatii disponibile, depasind-o. Dat fiind ca E este tert prin renuntarea la mostenire, ceea ce depaseste neputand sa se impute pe rezerva sa, partea care depaseste cotitatea disponibilă, respectiv 30.000 E, va fi supusa reducțiunii, la cerere. **0,5 puncte**

Dacă A nu solicita reducțiunea, partea care incalca rezerva va fi supusa reducțiunii numai in masura asigurării cotelor de rezerva ale descendentilor, mai precis 22.500 E. Legatul lui F va fi în întregime supus reducțiunii. **0,25 puncte**

Subiectul nr. 5 – 1 punct

În primul rând, acțiunea în reducțiune este o acțiune patrimonială personală, îndreptată împotriva beneficiarului liberalității excesive, iar nu a unui terț subdobânditor al bunului/bunurilor.

În al doilea rând, acțiunea în reducțiune este o acțiune divizibilă, ceea ce înseamnă că profită doar mostenitorului rezervatar care a promovat-o; și profită doar acestuia.

În al treilea rând, acțiunea în reducțiune este prescriptibilă în cadrul termenului de prescripție de trei ani – art. 1095 alin. 1 C.civ.

